

RESNICA

Uredništvo in uprav-
ništvo:

Ljubljana, Miklošičeva
cesta št. 6, II. nad-
stropje.

Oglasi po dogovoru.

Izhaja vsako soboto.

Naročnina:
za celo leto 10 K, za
pol leta 5 K, za
mesec 1 K.

Posamezna št. 20 h.

Taka je usoda resnice, da jo vedno sovraštvo preganja. kakor se s hinavščino pridobiva laskavo prijateljstvo; kajti radi slišimo, kar nam ugaja, a neprijetno je. česar ne maramo.

Sv. Hjeronim.

Čast našemu cesarju!

Francoska vlada je obelodanila pismo, katero je bil pisal cesar Karel dne 31. marca 1917 svojemu svaku Sikstu burbonskemu, ki služi v Franciji pri belgijskem „Rudečem križu“. Vsebina pisma je sicer v nekaterih važnih točkah potrjena in sicer v namenu, spraviti našega cesarja v zadrego napram nemškemu cesarju — kar je pa na pismu resničnega, to je našemu cesarju v največjo čast in mora še utrditi in poglobiti zaupanje in ljubezen narodov do svojega cesarja.

Kar je za nas merodajno, je to, da je cesar Karel iz vsega početka svoje vlade poznal le eno glavno skrb: vrniti svojim narodom mir! V tem duhu je podal že decembra 1916 mirovno ponudbo sovražnim državam in ta blaga vladarska skrb mu je narekovala pismo svojemu svaku Sikstu.

To posebno pismo, ki ni bilo nikdar namenjeno za javnost, ima neprecenljivo vrednost kot zgodovinski dokument iskrene miroljubnosti našega vladarja. Francoska vlada je postopala v hudobnem namenu, ko je objavila to pismo z deloma potrjeno vsebino. Toda nameravano zlo se je spremenilo v dobro, kajti danes vidi celi svet, kdo je tisti, ki res iskreno, iz celega srca dela za mir — kdo pa da je nasprotno hladnokrvno zavrnil v najblajših namenih ponudeno roko. Cesar Karel je

storil vse, da naredi konec vojnim grozotam, sovražne vlade pa nočejo odnehati, ker nas hočejo — ugonobiti. Naš cesar je hotel in hoče pametno spravo — sovražniki pa hočejo nadaljevati krvavo pravdo. Cel svet danes vidi, kdo je kriv, da vojske še vedno ni konec.

Našemu cesarju gre čast in hvala, da vedno in povsodi vihti prapor miru.

Grof Černin je padel, ker je razglasil tajnost mirovnih pogajanj mej avstrijskim in francoskim zaupnikom, ki so tekla do prvih dni marca v Friburju v Švici. Ta napačni korak je imel za posledico surov in podel napad francoske vlade zoper našega plemenitega in nad vse miroljubnega cesarja. Grof Černin je moral za to plačati s svojim portfeljem.

Avstrijski narodi se pa oklepajo s tem večjim zaupanjem svojega vladarja, ki ne bi vodil niti en dan vojske dalje, če ga ne bi v to kruto siliili sovražniki, ki nikakor nočejo odnehati. — To vemo danes bolj kot kdaj poprej. Sovražniki so vsakokrat odbili roko za spravo in takoj na to so bili vsakokrat tepeni. — Naš cesar se zaveda, da Avstrija je in ostane zmagovita — le iz plemenitosti njegovega mišljenja izvira njegova miroljubnost, ne pa iz slabosti. Bole ga vojne grozote in trdote v bojni črti in v zaledju, zato dela za mir. Čast in hvala mu!

RAZŠIRJAJTE, RESNICO!

Manifestacija z dne 8. aprila.

Mogočen je vtis velepomembne manifestacije zavednih katoliško-slovenskih mož. Lahko rečemo, da vsa politična javnost stoji pod tem vtisom. Skoraj vsi listi v celi monarhiji, pa tudi mnogi inozemski časopisi prinašajo večje ali manjše, večinoma zelo obširne izvlečke iz sklenjenih resolucij. Pogumni in značajni možje, ki so sklenili te resolucije in jih tudi možko podpisali, so izvršili dejanje, za katero jih bodo še hvalili pozni rodovi — in za ktere jih bode že v doglednem času hvalil marsikdo, ki jih danes še v svoji zaslepljenosti obsoja. Možje, ki so se pomenkovali in sklepali v dežel. dvorcu, niso nezreli otroci. To so zreli možje, ki skozi leta, mnogi skozi desetletja stoje v ospredju našega javnega življenja, vsak na svojem mestu, bodisi v domači občini, v okraju, v deželi ali na velikem političnem pozorišču. To so možje, ki so skozi leta delali in skrbeli, ki so ustvarili slovensko-katoliško organizacijo; ki so dejansko zasnova pravo ljudsko stranko in jo držali kviško, dokler ni bila prisiljena raziti se.

To so možje, ki imajo pokazati kaj požrtvovalnega dela, ki so za svoje prepričanje kaj pretrpeli in ki so pripravljeni, če treba še dalje trpeti za dobro stvar. To so možje, ki se ne strašijo nobene pretnje, ki jim je lastno prepričanje in lastna vest več kot vsak slavospev umetno

LISTEK.

Čudne zgodbe in dogodbe.

Piše Janez Obljavljen.

XIII.

Ustanovni narodni zbor pri Jelenjem studentu.

Druga polovica, ki prvo na glavo postavi.

Jozo Hudorovič je predsedoval pod košato bukvijo, Miko Gavran je pa začel govoriti:

„Poslušajte tudi mene, ki vam imam povedati važne reči.“

„Saj je že Jozo govoril“, se čujejo glasovi. „Jozo je že dobro povedal.“

„Živio Jozo!“

„Izročiti vam imam najprej pozdrav ministra Trockega.“

„To pa! Vsaj enkrat en minister, ki pozna manire.“

„Jaz sem vozil ministra Trockega in sem bil navzoč pri njegovih zborovanjih in pogajanjih v Brestu Litovskem. Poslal me je do vas z važnim naročilom.“

„Čujte, poslušajte!“

„Minister Trocki je naredil rusko revolucijo. Vzel je vsem posestnikom zemljo in jo deli nanovo, v bankah je potral denar in je odpravil vse državne dolgove. Bogatšem vse vzame in deli onim, ki nič nimajo.“

Torej naš človek! Bog ga živi! Kaj pa hoče od nas?“

„Od nas hoče, da isto delamo.“

„To bi bilo nekaj. Kar piši mu, da smo z njim. Živio Miko!“

„Hvala vam, rojaki, da ste tako zavedni in odločni! A zato treba, da dobro pojmemo svoj položaj in da se pripravimo na velike reči, ki bodo prišle.“

„Bodo prišle, bodo! Miko naj govori!“

„Pred vsem je treba, da se ves narod združi in da stare vse okove, ki ga vežejo. Dragi moji, mi smo razcepljeni in raztreseni med raznimi narodi in živimo v raznih državah. Vsi moramo skupaj držati in ne smemo trpeti nobene nadvlade. Vse nas zatira in zapira, brez pravic in brez brambe smo proti mogočnjakom. Ali ni prav, da se postavimo vendar enkrat že na lastne noge in da pokažemo vsemu svetu, da je konec naše potrpežljivosti in našega trpljenja?“

„Tako se govori. Miko ima prav!“

„Vedel sem, da me boste razumeli. Minister Trocki mi je naročil, naj grem med vas in naj delam na to, da tudi tukaj na-

stane revolucija, ki naj pomeđe z vsemi starimi krivicami. Samoodločba narodov naj velja tudi za nas. Ne glejmo na druge in delajmo vse iz lastne sile. Moj dragi prijatelj Jozo je marsikaj dobro povedal —“

„Živio Jozo“, se čujejo posamezni glasovi, drugi pa kličejo: „Miko govori še bolje. Miko naj govori!“

„Mir!“ Kliče predsednik Jozo.

„Pozor! Poslušajte! Naj Miko govori!“

„Moj prijatelj Jozo je nekaj prezrl. Če se mi podamo v nove države, ki se snujejo, nismo pravzaprav nič na boljem ker novi oblastniki bodo skrbeli le zase in za svoje in nas bodo prezirali in tlačili. Kaj bomo pa tam dosegli? Mi hočemo imeti popolno svobodo povsod, kjerkoli smo, neodvisno od vsake državne oblasti, naj se imenuje kakorkoli in mi ne smemo priznati nobene države, nego le svojo lastno, ki se raztega povsod, koderkoli hodijo otroci našega rodu.“

„Saj to hoče Jozo“, se je oglasil Stipe Uzmovič.

„Oprosti Stipe“, odgovori Miko Gavran. „Tudi ti si podpisal deklaracijo, ki ni v smislu naših narodnih zahtev. Ti si podpisal da hočeš biti državljani države Kočevije. Ali ni tako?“

„Da“, reče Stipe, „a jaz sem mislil...“

zapeljane množice ali priznanje v zmotu speljanih, prevarjenih osebnosti. Skratka: to so **celi možje**. To so možje, ki vedo da so na pravi poti in ki jih s te poti ne spravi nobena prevara in **noben terorizem**. Ti možje se zavedajo, da imajo izvršiti vzvišeno, sveto nalogo: da imajo zaslepljen in goljufan narod rešiti preteče mu pogube in ga z močno skušeno roko popeljati do jasnih, rodovitnih poljan boljše bodočnosti. Stvar, za katero se žrtvujejo t a ki možje, ni in ne bo nikdar zgubljena. Ti možje, njihovo delo, življenje in trpljenje so priča, da je njihova stvar **pravična in pametna**. Kjer so ti možje, tam je **solidna stvar**. Naš narod je presoliden, preresen in pošten, da bi se dal dolgo begati po veščicah, ki mu danes kažejo pot v — močvirje. **Držal se bo trdnih tal!** Že se dviga tu in tam megla zmote in kaže se resnična podoba stvari. Ne bo več dolgo in cela sleparska zgradba, čije stavbeni mojstri so bili zmoti, laž, obrekovanje, neumnost in otročarije, se bo razsula v prazen nič. Saj je treba pogledati le „voditelje“, ki so se čez noč pojavili kot „rešitelji“ naroda. Kdo so ti ljudje? Kdo izmed njih je kaj dobrega storil, kdo ima pokazati kaj resničnih uspehov v delu za javni blagor, s kratka: Kdo je preskušeni? Vsi od prvega do zadnega so — prazni ali vsaj popolnoma neizkušeni v političnem vodstvu in delu. Slepca vodi slepca in oba skupaj hočeta voditi — narod. Narod je začel spregledovati in bo kmalu popolnoma spregledal. **In potem pride obračun.**

Dajmo cesarju, kar je cesarjevega — a Slovencem, kar je slovenskega!

Dopis z dežele, 8. aprila.

Jugoslovansko gibanje je začelo iti Nemcem v živo. Povsod: vsestranski odpor!

Predrzni pa so naši nasprotniki... Z veliko samozavestjo so sprva sestavili svoje „belange“, katera prezirljivost je pri Jugoslovanih morala dobiti odmev. In s čim dalje večjo oholostjo skušajo uveljaviti svoje politične namene, kakor da bi Slovanov v Avstriji ne bilo!

Ob tacih razmerah, ki naravnost razdirajo temelje avstrijski državi, mora biti boj. Državne dolžnosti so se zahtevale od

nas: dali so Jugoslovani svojo kri, svojo moč, kar mora priznati tudi nasprotnik... A zdaj hočemo tudi pravico! Zdaj hočemo, da je Avstrija tudi Jugoslovonom pravična mati, in ne — mačeha. Pa tudi Slovani morajo biti Avstriji zanesljivi otroci...

Grof Černin je hudo udaril... Gotovo ti udarci ne zadevajo slovanskih narodov v celoti, ampak le posameznike, in koliko so posamezniki krivi, to dokazati ima grof Černin.

To je gotovo, da tisti možje, ki v sedanjem trenutku koketirajo s sovražnim inozemstvom so največji škodljivci našega jugoslovanskega vprašanja. Ti so krivi, da tudi lojalni, plemeniti avstro-filii politiki ne najdejo tal za svoje ideje.

Bila bi škoda, da bi se to, kar je napisala „Resnica“ v št. 16. v članku: „Branimo našo „deklaracijo“! govorelo skozi okno. Če je „Corriere“ tako pisal, ali je potem čudno, da vzkipi kri zunanemu ministru.

„Zato je treba najstrožjega odpora zoper vse nakane proti majski deklaraciji in nobena obsodba ni zadosti ostra nad politiko dvoumnosti in nejasnosti, ki je v bistvu frivolna igra z usodo naroda. — Naša ljubljena domovina je in ostane pod habsburškim žezlom, naš najmogočnejši in najplemenitejši prijatelj je naš cesar, naš najgrši sovražnik je Lah in vsako kdor ž njim paklja, kaj se piše Trumbić ali kakor hoče — naš najdražji zaklad je pa naša katoliška vera. Ta zaklad ni na prodaj, kakor naša zemlja ne. Grdi izdajavci slovenske domovine so, ki se bratijo z Lahi.“

Te stavke iz navedene „Resnice“ je treba podčrtati. To je program, ki je slovenskemu ljudstvu vrezan v srce. Skrajni čas pa je da zablesti povsod na črnoljti zastavi: v tem znamenju boš zmagal!

Jugoslovansko vprašanje.

Jugoslovanske politične brošure v inozemstvu.

V Švici izhajajo številne jugoslovanske politične brošure. Bosanski Srbi izdajajo posebno „Biblioteko Prosvjete“. Hrvati svojo „Biblioteko Croate“. Kot prva brošura te hrvatske knjižnice je izšlo v francoskem prevodu znano pismo dr. Korošca mirovnim

delegacijam v Brestu Litovskem, ki je bilo v Avstriji konfiscirano.

Smeri za rešitev jugoslovanskega vprašanja.

O predlogah, ki jih je sporočila vlada posameznim parlamentarcem piše „Bohemia“ naslednje: Vlada je, kakor se poroča od informirane strani, ugotovila „smeri“ za rešitev jugoslovanskega vprašanja v Avstriji, ki sicer ne odgovarjajo ustanovitvi jugoslovanske države države z ujedinjenjem vseh avstroogrskih jugoslovanskih rodov (Hrvatov, Srbov, Slovencev), ki je izražena v majski deklaraciji jugoslovanskih poslancev, vendar imajo pred očmi **narodno avtonomijo Jugoslovancov, ne oziraje se na obstoječe kronovinske meje**: s svoječasnimi izvajanji ministrskega predsednika dr. Seidlerja, ki je naglašal, da narodna avtonomija ne sme prekoračiti kronovinskih mej, se torej te nove „smeri“ ne ujemajo.

Dr. Trumbić pri Balfourju.

„Tägliche Rund.“ poroča: Predsed. Jugoskega odbora dr. Trumbić je bil 20. marca sprejet od angleškega zunanjega ministra Balfoura, kateremu je, kakor poroča Reuter, razložil aspiracije Jugoslovancov, ki da hočejo biti združeni skupno s Srbijo in Črno goro v neodvisno državo. Dr. Trumbić se je razgovarjal z angleškim zunanjim ministrom tudi o italijansk-jugoslovanskem zblizanju ter mu je razjasnil cilje kongresa zatiranih narodov, sklicanega v Rim. Ta kongres da je neposredni rezultat italijansko-jugoslovanskega sporazuma.

Senzacionalne vesti o srbskem parlamentu.

Nemški listi prinašajo baje po „Neue Züricher Nachrichten“ — da je srbski ministrski predsednik Pašić dobil iz Londona naročilo, da naj opozicijske člane srbskega parlamenta, ki so zahtevali separatni mir s centralnimi državami, kratkoma aretirajo. To je Pašić tudi izvedel ter sedi sedaj polovica članov srbskega parlamenta v Ahiljonu in Korfu.

Resolucija slovanskega kongresa v Rimu.

Iz Lugana 13. aprila: Rimski kongres Poljakov, Cehov in Jugoslovancov je sprejel nastopno resolucijo: Vsak izmed imenovanih

Čuje se mrmranje: „Kaj? To je Stipe podpisal? Stipe se je za Kočevarja podpisal? Sram ga bodi! Ali neče biti več naš?“

„Mir! Ne motite govornika“, reče nato Jozo.

„To izhaja iz usodepolne zmote, katero vam moram pojasniti. Mi smo za čisto in brezpogojno samoodločbo narodov brez vsakega pridržka in brez vsake omejitve. Zato pa ne veljajo za nas nobene deželne in nobene državne meje. Jozo in Stipe sta razdelila zemljo med dve državi in sta kar potegnili mejo, češ, jaz bom v tej državi, ti boš pa v drugi, jaz bom zastopal svoje koristi v Jugoslaviji, ti pa v Kočeviji. Ali ni tako?“

„Da, res je tako“, se oglasi mlad cigan. „Stipe je med svojo in med Jozovo bajto že planko postavil in pravi, da bo tamkaj meja.“

„S tem sta se postavila Jozo in Stipe na stališče zasebnega prava in rušita temelj našega ciganskega narodnega prava, ki mora biti za nas edino veljavno. Res je, da bi mogla iz tega Jozo in Stipe doseči kakšne osebne koristi...“

„Aha, za to se jima gre!“

„A mi ne smemo koristiti celote žrtvovati koristim posameznikov. Jaz želim Jozu in Stipi vse najbolje, a to stališče moram

najodločneje odklanjati. Mi ne smemo dopustiti nobenih držav in nobene oblasti, ampak prosto se moramo gibati po vsem svetu, kakor nam srce velewa.“

„Tako je!“ zagrmí od vseh strani. „To je prav! Tako bodi!“

„Zato pa predlagam, da se Hudorovičev predlog zavrže in da ne pristopimo v nobeno državo ter si varujemo popolno svobodo.“

„Živio Miko!“

„Kdo želi še besede?“ vpraša Jozo.

Oglasi se Stipe Uzmovič.

„Ali vidite? Stipe ima uro, srebrno uro“, se oglasi nekdo.

„Uro ima? Kaj pa je to slabega? Zakaj ne bi Stipe srebrne ure ukradel?“

„Saj je ni ukradel. Kupil jo je.“

„Kupil jo je?“

„Da, kupil in plačal!“

„O ti lopov! Stipe ni več naš, on kupuje ure. Kdo je še kaj takega slišal? Res, Stipe nas je izdal. Doli ž njim! Stipe ne bo govoril!“

„Stipe ima besedo. Pustite ga govoriti!“ reče Jozo.

„Pa ne bo govoril! On bi le govoril, kar je zanj dobro, mi pa nočemo to, kar je zanj dobro, mi pa hočemo to, kar je za nas dobro.“

„Saj ste me za kralja izvolili“, zakliče

Jozo, „torej me poslušajte!“

„Nismo te izvolili za to, da bi te poslušali. Kaj nam boš ukazoval? Ali si ti kaj več od nas?“

Zdaj pa imam jaz oblast“, kliče Jozo.

„Nič nimaš oblasti“, upije zbor. „Miko naj govori! Kje je Miko?“, Miko je bil sedel v travo in opazoval učinek svojih besedi. Sedaj je vstal in izpregovoril:

„Dragi moj narod! Plemenita odločnost se kaže v tvojem nastopu. Mi hočemo ohraniti neoskrunjena svoja naroda prava in svojo svobodo. Jozo in Stipe sta zapustila naš prapor in sta prestopila k našim tlačiteljem.“

„Res je! Izdala sta nas!“

Jozo zakliče. „Tega si ne pustim reči. Vzamem govorniku besedo!“

„Glejte nasilstvo!“ reče Miko. „Niti govoriti me ne pusti. Ali treba še daljnega dokaza, da je Jozo v službi vaših sovražnikov, s katerimi je sklenil zvezo za našim hrbtom?“

„Sram ga bodi!“

„Jaz sem dal besedo Stipi Uzmoviču“, reče Hudorovič. „Stipe bo govoril in bo vse pojasnil!“

Stipe skoči na bruno in zakliče: „Poslušajte me!“

„Tebe že ne, ki ure kupuje in bogastvo

narodov zahteva pravico do popolne državne in gospodarske neodvisnosti zase in vidi v donavski monarhiji orodje nemške gospodvalne pohlepnosti in glavno oviro za uredničenje svojega stremljenja. Zastopniki imenovanih narodov priznavajo potrebo skupnega boja proti skupnemu tlačitelju. Zastopniki Italijanov in Jugoslovanov potrjujejo, da enotnost in neodvisnost Jugoslovanov predstavlja najvažnejši interes, dočim je dosega narodne enotnosti Italije Jugoslovanom pri srcu. Radi tega se obvezujejo zastopniki obeh narodov, da bodo združeno delovali, da bi dosegli ta cilj. Istočasno se obvezujejo tudi za oprostitev Ukrajine in njeno obrambo proti vsakemu sedanjemu ali bodočemu sovražniku in prisegajo, da bodo rešili posamezne spore glede ozemlja na temelju narodnostnega principa in samoodločbe narodov. Odlomki narodov, ki bi jih bilo treba priklopiti drugemu narodu, morajo imeti jamčeno pravico do upoštevanja njihovega jezika, kulture in njihovih moralčnih in gospodarskih interesov.

Združitve vseh Slovencev ne marajo.

„Glas Slovenaca, Hrvata i Srba“ z velikim veseljem javlja, da ni resnična vest, katero so priobčili graški listi, da bi Jugoslovanski klub dobil vlogo 50.000 beneških Slovencev, v kateri izražajo željo priti pod Avstrijo. Ta čudni „Glas Slovenaca, Hrvata in Srba“ priobčuje članek proti prikloplitvi beneških Slovencev Avstriji, češ da to ni naša politika, da je to „dunajsko delo“ da „tujega ne iščemo“, „tujih darov ne trebamo.“ Da se upa ta list pisati proti staremu idealu Slovencev združitve vseh slovenskih bratov, pač dokazuje kako globoko simpatizira z nameni antante.

Politični pregled.

Manifestacija v Pragi.

Odstopivši minister za zunanje zadeve grof Otokar Černin je s svojim zadnjim govorom razburkal visoke valove v notranji in zunanji politiki. Ko je grof Černin govoril svoj govor, je bil njegov odstop že sklenjena stvar; sicer ne bi bil tako govoril. Hotel je pa brezobzirno povedati svojo misel. Obsodil je češke „Masaryke“, tiste češke narodne voditelje, ki v inozemstvu ali v domovini

delajo politiko na razpad monarhije. Ločil je med ljudstvom in med voditelji naroda. Jugoslovanov ni imenoval. Hvalil je pa Nemce in Mažare radi žrtev, ki so jih doprinesli za državo. Čehi so vsled tega silno ogorčeni. Sklicali so manifestacijo zborovanje v Prago. Slovesnost se je začela s husitsko himno. Vsi govori poslancev so naglašali, da hočejo Čehi suvereno, popolnoma samosvojo državo. O vsebini Černinovega govora se ni govorilo. Niti Stanek niti dr. Kramar ni poskušal ovreči težke obdolžitve, ampak ves zbor je sklenil, da „ostane tam, kamor se je postavil.“ Slovesno obljubo je prebral romanopisec Jirasek. Manifestacije se je udeležilo tudi nekaj Jugoslovanov, med njimi poslanca dr. Korošec in Gostinčar. Dr. Korošec je izjavil svojo popolno solidarnost s češkimi voditelji. Je torej težke očitke prevzel tudi na Jugoslovane. Mi proti temu protestiramo. Zastopnik slovenskega naroda bi bil moral nastopiti proti govoru grofa Černina s tem, da bi grajal njegovo hvalo Nemcev in Mažarov ter kazal na zasluge Slovencev in Hrvatov za monarhijo v tej vojski. S tem bi bil govoril iz srca vsemu slovenskemu narodu, tako je pa zastopal dr. Korošec poleg svojega samo mnenje neke zmedene inteligence iz Masarykove šole.

* * *

Od druge strani smo dobili o tem naslednje poročilo: Protestni shod Čehov proti govoru grofa Černina se je vršil v Pragi 13. aprila. Shod je bil v toliko enostransk, da na shodu žalibog niso padle besede graje tudi proti onim, katere je označil v svojem govoru grof Černin, da se njihovo delo izven države ne strinja z intencijami češkega naroda.

Med govorniki na shodu nismo opazili zastopnikov čeških katoliških struj. Sprejeta je bila, kakor poročajo listi, izjava v kateri se zborovalci izjavljajo za prosto samostojno življenje, za „upravo naše usode pod lastno suvereniteto.“ Na shod je došlo okoli 25 Jugoslovanov, med njimi dr. Korošec in Gostinčar. Na shodu je govoril dr. Korošec, za njim dr. Karel Kramar. Ljubljanski liberalci so svojo udeležbo tudi obljubili, „Slovenec“ je celo poročal, da je bil navzoč dr. Tavčar. Liberalcem se je zdelo previdnejše, da samo brzojavijo, pustili so Korošca in Gostinčarja sama. Praški do-

pisnik „Sl. Naroda“ tako toži: „Drugih smo pričakovali z dunajskim vlakom pred polnočjo. Večerni listi so javili, da pride 25 Hrvatov in Srbov iz Zagreba in najmanj 10 Slovencev; imenovali so že gotove odličnjake, na prvem mestu župana dr. Tavčarja z gospo soprogo. Nekateri so vedeli povedati že frapantne natančnosti. Nestrpno so večernega brzovlaka, ki je imel skoro celo uro zamude, čakali predstavitelji javnega in političnega življenja. Prišlo je pač 25 gostov iz Zagreba, pa prav nikogar iz Ljubljane in slovenskih dežel. Ljudstvo si je tolmačilo ta dogodek kaj različno.“

V nedeljo zvečer je bil v Pragi velik ljudski shod, na katerem sta imela govoriti urednik Sokol in dr. Kramar. Med govorom urednika Sokola je bil shod razpuščen. Množica se je navalila na Vaclavsko namestje, kjer je prirejala manifestacije za češkojugoslovansko bratstvo. Listi poročajo, da je bilo aretiranih 15 oseb, ki so klicale „Slava Masaryk“.

Ministrski predsednik Seidler o govoru grofa Černina.

Povodom obiska poslanca Staneka in Tusarja dne 10. t. m. pri ministrskem predsedniku dr. vitezu Seidlerju se je izrazil ta z ozirom na znani govor zunanjega ministra grofa Černina takole:

Odgovarjajoč na pritožbe proti zadnjemu govoru g. zunanjega ministra, ki so mi bile izročene, si dovoljujem sporočiti gospodom po posvetovanju z gosp. zunanjim ministrom to-le:

„Popolnoma napačno stališče je, če se interpretira govor g. zunanjega ministra kot naperjen proti češkemu narodu. Zunanji minister je izrečno izjavil: „Ne obtožujem splošno, vem, da je češki narod v celoti lojalen in da misli avstrijsko. Vem, da imamo češke voditelje, katerih avstrijski patriotizem je čist in jasen. Obtožujem pa one voditelje, ki žele z zmago antente končati vojno in doseči svoj cilj.“

Nato je izjavil po opozoritvi na nemške in madžarske matere to-le: „Opozoritve na Nemce in Madžare niti ne potrebujem. Rekel sem že: narodi sami, ki jih zastopajo ti gospodje, ne mislijo kakor oni. Natančno poznam Češko. Vem razločati med češkim narodom in gotovimi voditelji tega naroda. Češki narod, češke matere ne mislijo kakor ti može.“

Gospod zunanji minister je dvignil obtožbo izključno proti onim — in to je prav jasno preciziral — ki upajo na zmago antante ter je karakteziral to postopanje kot veleizdajo. Samo ob sebi umevno je, da stojim popolnoma na istem stališču, kakor g. zunanji minister. Toda ne proti češkemu narodu, ne proti kakemu narodu v monarhiji je dvignjena obtožba, marveč samo proti onim, ki skušajo udeležiti svoje politične cilje s pomočjo zmagovite antante.

Nikdo naj se ne čuti zadetega, kdor se noče čutiti zadetega. Nobenega avstrijskega naroda ni, ki bi ne bil v tej vojni izvršil velikih stvari. Zato mi je nerazumljivo, kakō more kak narod vsled izjav grofa Černina reči, da je prizadet. Pri tem imam pred očmi zlasti tudi Hrvate in Slovence. Mnogo teh junakov je prelilo svojo kri za cesarja in državo in vsi oni, ki izjavljajo, da upajo na zmago Avstro Ogrske in njenih zaveznikov ter streme za tem, imajo pravico, da jim vlada izjavi, da ni mislila na nje pri izgovorjenih obtožbah in da njih avstrijskega patriotizma ni moč oporekati.

Gospoda moja! Stojimo v vojni na življenje in smrt. Nikdo ne more tajiti, da je prva dolžnost vsakega avstrijskega patriota, da stori vse, da pripomore monarhiji do častnega mru in da dela z vsemi močmi za to. Gotovo je, da boste istega mnenja

zbira. Ti pojdi v Kočevijo!“

„Pa bajto ima. Hišni posestnik je. Za kapitalizem govori!“

„Pobijte ga! Izdajica nam ne bo govoril! Miko naj govori!“

Trde pesti so prijele Stipo Uzmoviča in tiščale.

Miko je zamahnil z roko in nastalo je toliko molka, da se je zopet beseda razumela.

„Vsi moramo,“ je dejal Miko Gavran, „tako iz početka v kali zatreti vsako izdajstvo.“

„Tako je!“

„Bolj kazniv, kakor Stipe, se mi zdi Jozo Hudorovič, ker on je spočel to nesrečno misel, da nas zapiše med druge narode in tako naredi za sužnje za večne čase. On je sklenil pogodbe za nove države in nas izdal. Sedaj se pa prilastuje posebno oblast nad nami. Naš kralj hoče biti!“

„Smešno, nečuveno!“

„Vladati nas hoče!“

„Nikdar!“

Jozo Hudorovič ves razburjen stopi v sredo in zakliče:

„Ali me niste za kralja izvolili?“

„Tebe? Ti si nas izdal.“

Gorjače, pesti se dvignejo. Stipe se iz-

trga in hoče Hudoroviču na pomoč. Začne se ruvanje.

„Nasilstvo hočeta izvršiti nad nami. Obesimo ju!“

„Da obesimo oba, da bo konec te lopovščine!“

Hitro splezata dva cigana na bukev.

„Vsakega na eno stran, pa naj kraljujeta, eden v Jugoslaviji, drugi pa v Kočeviji!“

Glasi krohot se zasliši. Vrvi so pri roki in krepke pesti dvigajo Jozo Hudoroviča in Stipo Uzmoviča, da ju obesijo na veje.

Tedaj počni strel. Cigan, ki je sedel na veji, da položi Jozu vrv okoli vratu, pade z drevesa.

Iz gozda se prikažejo orožniki.

„Bežite!“ začno upiti ženske in brž pograbiijo otroke. Na vse strani se razkropi ciganski zbor.

Jozo Hudorovič in Stipe Uzmovič ostana sama pod bukvijo.

Jozo se prime za glavo in zakliče:

„V pol ure kralj in v pol ure obešen! O samoodločba naroda!“

Razširjajte, Resnico!

in da boste z menoj vred obsojali, one ki stavijo svoje narodne in politične aspiracije na zmago antante. Potem bo pa tudi vlada rade volje pripravljena skupno delovati z vsemi onimi, ki se odkrito in lojalno priznavajo k Avstriji, da bo s skupno močjo ustvarila one reforme, ki zagotove naši mnogo preizkušeni domovini končno vendar stanje trajnega miru in zadovoljstva.“

Baron Burlan zunanji minister.

Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo je imenovalo skupnega finančnega ministra barona Štefana Buriana v. Rajecza za ministra c. in kr. hiše in zunanjih zadev. Baron Burian je že drugič zunanji minister. Baron Burian bo tudi obdržal še vnaprej vodstvo skupnega finančnega ministrstva. Kurs ostane stari. Ministrski predsednik Seidler je izjavil, da bo krona tudi nadalje smatrala one, ki simpatizirajo z antanto za soražnike države in bo morala ž njimi postopati kot s sovražniki države.

Ogrski ministrski predsednik Wekerle je odstopil.

Naš berlinski poslanik

princ Hohenlohe ni odstopil. Tozadevna poročila so bila neresnična.

Peterburg — svobodna država.

Iz Petrograda se javlja: Občina Peterburg se bo enako kakor Odesa konstituirala kot svobodno mesto in svobodna država, približno po zgledu Hamburga.

Priklopitev baltskega ozemlja Pruski.

Združeni deželni svet Livonske, Estonke, Rige in Oesle je sprejel ob velikem navdušenju soglasno naslednji sklep, da 1. poprosi nemškega cesarja, da ohrani Livonsko in Estonsko trajno pod vojaškim varstvom in da podpira obe deželi pri končnem vprašanju o ločitvi od Rusije; 2. izrazi željo, da se stvari iz Livonske, Estonke, Kuronske, bližinskih otokov in iz mesta Rige enotna, zaokrožena, monarhična ustavna država z enotno upravo in ustavo in se priklopi k nemški državi v obliki personalne unije s pruskim kraljem kot vladarjem, ter prosi nemškega cesarja, da to željo baltskega prebivalstva blagohotno usliši in uresniči; 3. prosi nemškega cesarja: prvič, da omogoči ustroj lastnih deželnih naprav za Livonsko in Estonsko, ki naj vodijo upravo Estonke in Livonske do državne priklopite baltskih ozemelj Nemčiji; drugič, da se sklenejo med Nemčijo, oziroma kraljevino Prusko in baltskimi državami potrebne vojaške, denarne, prometne, carinske konvencije ter konvencije za mero in uteži in druge podobne stvari.

Vojni stroški Italije.

Kakor poroča „Giornale d' Italia“ znašajo skupni vojni stroški Italije do konca februarja 35¹/₂ milijarde.

Pred Ypernom. — Poraženi Amerikanci. — Pomanjkanje premoga na Francoskem kritično. — 40 km pred Calaisom.

Istočasno z uspehi v nižini Lysne, z osvojitvijo Bailleula, Cappelyne, Meterna ogroža nemško vojno vodstvo na belgijskem bojišču vedno bolj Hazebrouck do katerega imajo še 5 km in prostor pri Ypernu in sicer od treh strani: s tem da je udrla v angleško fronto pri Wytscheke in od jugovzhoda in vzhoda preko Ghelnwelt, Becealare in od severovzhoda preko Paschendaele. Prve nemške čete stoje 6 do 9 km pred Ypernom. Skoro se zdi, da je akcija pri Armentieresu in La Basse le krila to veliko podjetje. Angleži so doslej izgubili skoro dve tretjini svoje bojne črte. Na bojišču predlanske flanderske bitke so Nemci vzeli Poelcapelle

in Langemark. Položaj Angležev je silno resen. Nemško vojno vodstvo je sklenilo vsilo vreči na angleško armado, da jo razbije. „Daily News“ pravi: „Ni dvoma, da so Nemci v glavnem prebili angleške črte.“ Več krajev na angleškem obrežju je že v ognju nemških topov. Grmenje topov se čuje v London. Nemci pripravljajo velik napad na morju.

Na desnem bregu reke Maas so Nemci porazili ondi stoječe ameriške čete.

S tem, da so Nemci v severni Franciji glavno železniško zvezo pri Montdidierju vzeli, drugo glavno železniško zvezo pri Clemonsu pa obstreljujejo, postaja pomanjkanje premoga na Francoskem vedno kritičnejše.

Nemci stoje 40 km pred Calaisom in približno 70 km pred Boulogne.

Pariz obstreljujejo Nemci tudi ponoči. Reims gori, Arras je kup razvalin. Francózi nadaljujejo z uničevanjem svojih lastnih mest. Posebno hudo streljajo na Laos.

Angleški politik Greenwood je te dni pisal: Hočemo izvedeti kako smo sedaj v šestih dneh izgubili ozemlje, za katerega smo se borili dve leti, da smo ga priborili. Boner Law je rekel: Kritični čas, katerega doživljamo, bo končan maja ali junija. Ta vojna bo trajala najmanj še osem mesecev.

Od 21. marca do 13. aprila so Nemci vjeli 112.000 mož, zaplenili 1500 topov in 2000 tankov.

Nemci so začeli silno obstreljevati trdnjavo Toul.

Turki

so na kavkaški bojni črti zasedli trdnjavo Batum. Batum šteje 30.000 prebivalcev.

Boj za Finsko.

Nemško brodovje je udrla v Helsigfors na Finskem. Nemci so mesto po cestnem boju zasedli.

Nova knjiga Scotusa Viatora.

Seton Watson (Scotus Viator) je izdal novo knjigo: „German, Slav, Magyar“. V tej knjigi dokazuje, da je v interesu Angleške in Francoske, da se razbije Avstrija. Dokazuje, da Češka mora postati samostojna neodvisna država. Dokazuje zavezništvo Čehov in antante. Čehi, da so vedno bili frankofili, anglofili, posebno rusofili. Zagovarja, da se ustanovi veliko srbsko carstvo, kojemu naj bi pripadale vse jugoslovanske zemlje monarhije pod dinastijo Karadjorjevičev, češ da se to identificira z južnoslovanskim idealom. Dokazuje, da je to v angleškem interesu. — Proti takim izjavam bi moral protestirati vsak pameten češki in jugoslovanski politik.

Dnevne vesti.

Katoliško-slovenska deklaracija z dne 8. aprila. Med podpise dne 8. aprila sklenjenih resolucij je pomotoma prišlo ime **Jakoba Češarka**, posestnika v Doljnavasi. G. Češark na sestanku 8. aprila t. m. ni bil navzoč. — Obratno pa se imajo dodati še sledeči podpisi: **Josef Kržišnik**, profesor v Št. Vidu pri Ljubljani; **Franc Florjančič**, c. kr. poštar v Št. Petru pri Novem mestu; **J. Polák**, nadučitelj, Št. Vid pri Zatični. **Franc Dolenc**, posestnik, obč. odbornik na Trati; **Anton Oblak**, župnik, Št. Lovrenc ob Temenici; **Janez Poklukar**, županov namestnik, Gorje; **Jožef Novak**, župnik v Dragatušu, **Frančišek Majdič**, beneficijaj, Vače; **Ignacij Breitenberger**, kaplan, Spodnja Idrija; **Anton Golč**, kaplan v Idriji P. **Ambrozij Remec**, superijor, Nova Štifta.

V „Katoliški tiskovni sklad“ so darovali: Kranjski duhovnik 1000 K; Dr. I. Šusteršič 1000 K; neimenovan 3500 K; Ana Š. 2000 K; J. J. 150 K. Skupaj 7650 K.

Izjava značajnih slovenskih katoliških mož je udarila kakor strela v vrste onih, ki mislijo, da so s svojim terorizmom že porazili vsako svobodno besedo. „Sl. Narod“ je padel po nas z najgršimi sumničeni in podtikanji in psovkami. Možje, ki so možko podpisali našo izjavo, nazivlje „pokvarjene elemente“, jih dolži narodnega izdajstva in jim naravnost očita, da so podkupljeni. Posebno grdo je napadel „Slovensko katoliško zvezo“ prelat Kalan v „Slovenecu“. Kalanov članek „Rešilne pasove!“ je nekaj tako nečuvnega, da si ga naj spravi vsak ud Katoliškega tiskovnega društva za občni zbor! V njem kar mrgoli neresnic, sumničenja in zlobnega podtikanja. Članek je pisan s tako strastjo, da se vidi vsa jeza moža, ki s skrajnim pritiskom in absolutizmom, ki ga izvaja protipostavno v Katol. tiskarni, vendar na more zatreti resnice, ki vkljub vsem sovražnikom sili na dan.

Nov dnevnik. V kratkem začne v Ljubljani izhajati nov dnevnik, menda pod imenom „Novice“. „Novice“ bodo zastopale z največjo odločnostjo deklaracijo z dne 30. maja 1917 in pobijale ravno tako odločno vse, kar škoduje vresničenju v tej deklaraciji ustanovljenega narodnega programa. — List bode stal odločno na katoliškem stališču in bode pisan v duhu prave Slovenske ljudske stranke. Vsak naš somišljenik ve, da je tak dnevnik skrajno potreben. Pri tej priliki moramo poudariti, da „Resnica“ ostane tudi nadalje kot tednik. Vsakdo mora sprevideti, da je izdajanje novega dnevnika dandanes združeno z velikanskimi stroški, ki jih nikakor ni mogoče kriti iz naročnine. Zato pozavljamo vse somišljenike, naj po svojih močeh prispevajo v „Katoliški tiskovni sklad“, ki ga je ustanovil sestanek zaupnikov dne 8. t. m. — Darove je pošiljati na „Zadružno tiskarno“ v Ljubljani s pristavkom „Za tiskovni sklad“. — Darovalec, ki ne želi biti imenovan, naj to izrečno pripomni. — Vsi darovi se bodo izkazovali do nadalje v „Resnici“, kasneje pa tudi v „Novicah“. — Brez žrtev ne pridemo iz sedanjega neznosnega položaja, ko dejansko nimamo ne enega katoliškega dnevnika na celem Slovenskem! Če pa nekoliko žrtvujemo, se bode položaj kmalu temeljito spremenil! —

Kalanova stranka ni prav nič zadovoljna z resolucijami z dne 8. aprila. Zlasti jo boli sijajna nezaupnica poslancem Demšar, Gostinčar, Hladnik, Jarc, vitez Pogačnik in Lovro Pogačnik. „Slovenec“ se tolaži z zupanjem, ki ga baje ti poslanci uživajo v celi deželi in ki se izraža na neštevilnih shodih ter meni, da je tozadevna resolucija 8. aprila v protislovju s tem razpoloženjem dežele. — Gospodje pri „Slovenecu“ naj dotično resolucijo z dne 9. aprila še enkrat prebera. Tam stoji, da zborovalci izrekajo nezaupanje imenovanim poslancem in da ti poslanci ne zaslužijo zaupanja, katoliško-slovenskega ljudstva. — Tega „Slovenec“ vendar ne taji, da so zborovalci izrekli nezaupanje; pristavi naj še, da so to zelo ugledni in zavedni možje iz cele dežele, možje katerih zaupanje ali nezaupanje ni od danes do jutri in zlasti popolnoma neodvisno od „Slovenca“, ker imajo prav v vseh rečeh svoje mnenje in se ne dajo ne premotiti, ne oslepariti, ne terorizirati. — Ti možje so pa tudi izrekli, da imenovani poslanci ne zaslužijo zaupanja. — Da so to izrekli, tega „Slovenec“, ne taji. Da pa imajo prav, bo pokazala prihodnost. — Koliko zaupanja pa da imajo rečeni poslanci v resnici mej ljudstvom, to se bo šele pokazalo, ko bodo volilci prosto govorili, z glasovnico. Pravo zaupanje se pokaže le pri volitvah. Prerokovanje v tem oziru pa prepuščamo izključno — „Slovenec“

vim" urednikom in sotrudnikom. Ti vedo sploh vse, kar je bilo, kar je in kar bo — samo da je vse narobe vsaj v preteklosti in sedanjosti. — Kako bo v prihodnosti, bomo pa potem videli.

Kulturnega boja se ni bati? Naivni ljudje pravijo, da kulturnega boja ne bo; zlasti pri Slovencih na kulturni boj ni misliti, ker bosta liberalna in socialno-demokratska stranka imeli ozire na sedanjega prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega in njegovo politiko. Seveda more tako govoriti samo najslabši računar. Kulturni boj na Slovenskem ali po jugoslovanskih deželah sploh ni kaj samostojnega, nego je pojav svobodni miselstva vseh narodov sveta. Če se začne kulturni boj med Nemci, Čehi, Madžari itd., je popolnoma izključeno, da ne bi izbruhnil tudi pri nas. Oziri na gosp. knezoškofa in njegovo politično delovanje pri svobodni miselstvu ne pomenijo nič. Če svobodomislec ostavi ozir na ljubezen, ki odseva iz stvarstva in odrešenja človeštva, se bo še manj oziral na ljubezen svojega vrhovnega nadpastirja. Da prevzvišenemu knezoškofu liberalci ne zaupajo, oziroma da mu zaupajo samo toliko časa, dokler dela njim prijazno politiko, to je njihov voditelj v zadnjem času že parkrat javno povdaruil. Ko je leta 1901 ljubljanski knezoškof v pastirskem listu izjavil, da je liberalizem greh, je dr. Tavčar odgovoril v Kostanjevici na javnem shodu; „Kdor trdi, da je liberalizem greh, ta laže, ta ne govori resnice!“ Sicer pa nastane vprašanje, koliko časa bo mogel iz notranjih ali zunanjih vzrokov ljubljanski knezoškof voditi politiko, ki bo liberalcem prav? Pride pa še nekaj: Nikdar še nismo slišali, da bi bili liberalci bodisi oficijelno ali neoficijelno obljubili, da se hočejo v prihodnje vzdržati „farške gonje“ ali pa napadov na katoliško cerkev, nje nprave in nje nauke. Ker te obljube niso dali, moramo po njihovi preteklosti, po njihovem pisanju, po njihovem programu od 15. novembra 1906 pričakovati, da ostanejo sami sebi zvesti, t. j. da nadaljujejo ob dani priliki zlasti ob volitvah boj, kakoršnega smo bili vajeni. — Če bi pa liberalci vendarle dali kako tako obljubo, potem nam ne ostane drugega, kakor opozoriti navne ljudi na prvi katoliški shod, ko so naši najboljši voditelji slovesno izrekli, da je liberalizem laž v vsakem oziru, da je torej laž v politiki, znanosti in umetnosti. In če liberalci danes obljublajo prelatu Kalanu ali komur si bodi, da se bodo poboljšali, ponavljamo s prvim katoliškim shodom, da je to laž. Vsi liberalci še danes trde, da so svobodomisleci in je „Slovenski Narod“ svoj čas zapisal, da tudi slovenski svobodomislec ne dopušča, da bi poglavar kake verske skupine določal, kaj je resnica in kaj je zmeta, kar je seveda za svobodomisleca popolnoma dosledno, kajti še leta 1913 je trdil „Slovenski narod“, da je katoliška cerkev zgradila pglavitne temelje svoji stavbi na očitne zmote. Te in take trditve naj dr. Tavčar in liberalna stranka prekličejo in obžalujejo, pa bo znati v nas vzkali pravico upanje, da se proti kulturnemu boju še lahko zavarujemo. Da pa kulturnega boja ne bo, tega tudi na podlagi takih njihovih trditev, preklicev in obžalovanj ne bi mogli verjeti, ko vemo, da tudi oficijelna liberalna stranka ni več gospodar svojih lastnih ljudi.

Svobodomisleci in katoliško slovstvo.

V slavnostni številki, v kateri pozdravljajo „Narodni listy“ dr. Korošca in prisegajo, da bodo Čehi na veke zvesti Jugoslovanom, objavljajo tudi članek o jugoslovanskih revijah. „Narodni listy“ pozdravljajo, da se združita „Ljublj. Zvon“ in „Slovan“, „nastane proti katoliškemu Dom in Svetu enotna svobodomiselnost“. Sedanji ured-

nik „Dom in Sveta“ si je vendar dovolj prizadeval, da bi dokazal liberalcem svojo svobodomiselnost, pa vendar ne najde milosti v očeh svobodomiselcev, dasi jim dela stafažo pri vsaki priliki. Husitska prisega zvestobe, ki jo je v Pragi dobil dr. Korošec, očitvidno „klerikalcem“ ni bila namenjena.

Kdo je ovaduh? „Resnica“ je ovaduška! To je najnovejši očitek, ki se ga zlasti poslužuje prelat Kalan. „Ovaduštvo“ pa obstoji v tem, ker „Resnica“ objavlja vse deklaracije in resolucije in jih prostodušno kritizira. Ali je to ovaduštvo? Deklaracije se vendar zato sklepajo, da svet za nje izve. Kar se pa naznanja od katerekoli strani kot program in zaveza naroda, to mora biti vendar izpostavljeno javni kritiki. Od nastopa slovenskih zastopnikov v sedanjem času je odvisna bodočnost slovenskega naroda. In o tem se ne bi smelo pisati? Svojo pošteno kritiko bomo posvetili vsaki javni stvari brez obzira in najmanj nas bo pri tem oviral prelat Kalan, ki danes sploh nobene pravice nima, sedeti v „Katol. tiskarni“.

Kdo je zadržal črnovojnike v vojaški službi? Znano je, da je blagi cesar Karl izdal povelje, da se imajo črnovojniki zadnjih letnikov izpustiti iz vojaške službe: a prišli so drugi oziri v poštev, da se povelje ni moglo takoj izvesti. V Ribniški dolini pa se govori med priprostim ljudstvom, da je šel dr. Šusteršič na Dunaj in je tam izposloval, da morajo možje še ostati pri vojaki. Kdo se ne bo smejal tej neumni izmišljotini? — Vidi se pa iz tega, da je gotovim pristašem liberalno-klerikalne zveze dobra vsaka laž, naj bo še tako podla, da le jemljejo poštenjakom dobro ime, begajo ljudstvo in ga zavajajo na napačna pota.

Napačen protest. Politično društvo „Edinost“ sklicuje izredni občni zbor v nedeljo 21. t. m. Dnevni red: Nagovor predsednika. Protest proti podtikavanju dr. Šusteršiča. — Nas to razburjenje v Trstu zelo veselili, bomo vsaj izvedeli kaj jih boli. Nam namreč ni ničesar znanega da bi dr. Šusteršič kaj rekel ali storil, radi česar bi se mogel pošten avstrijski Slovenec razburjati. Ali bi ne bilo bolje, da bi tržaška gospoda protestirala proti onim, ki so v težkih dneh Avstrijo zapustili in pobegnili k sovražniku: proti dr. Gregorinu, Jedlovskemu, Mandiču, dr. Trinajstiču, Vošnjaku itd. Upamo, da bo tržaški shod v nedeljo jasno izrekel ta odločni protest.

Zagrebske resolucije se „Slovenec“ naenkrat brani. A zaman! Podpisal jo je dr. Izidor Cankar, ki s prelatom Kalanom sedaj brez vednosti odbora Katol. tiskovnega društva urejuje „Slovenca“, in sicer jo je podpisal uprav za „Slovenca“.

Ujetniki ki prihajajo iz Rusije, pripovedujejo strašne reči, kako so nekateri Srbi in Čehi postopali s slovenskimi ujetniki, ki niso hoteli vstopiti v njihove izdajalske legije. V Ljubljano se je vrnil bivši vodja anončne pisarne v Sodnijski ulici g. Mulej. Pripoveduje kako so ga ti „bratje“ razočarali. Kdor se ni hotel pridružiti legijam, so ga zaklali. On in g. Maks Dachs iz Ljubljane sta si rešila življenje s tem, da se jima je posrečilo skriti se pred divjaki. Slovenske ujetnike so neusmiljeno bičali. Drugi ujetniki pripovedujejo, da so Srbi po naših ujetnikih toliko časa skakali, da so se onesvestili. Prosimo somišljenike naj z znanimi ujetniki, ki so se vrnili domov, napravijo zapisnike in nam jih pošljejo.

Sprememba imena po posredovanju g. Ivana Hribarja. G. Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan, je naprosil c. namestništvo v Pragi naj ime gdčne Marije Goričan, katero je pripeljal seboj v Ljubljano izpremeni v Hribar, ki naj velja tudi za njene potomce. Ces. namestništvo v Pragi je hitelo, da je

tež prošnji ugodilo. Tako so se razširile vesti, da se je g. Ivan Hribar vnovič oženil, ker se gdčna Marija Goričan, ki stanuje pri g. Ivanu Hribarju imenuje sedaj Marija Hribar. Prva soproga g. Ivana Hribarja, gospa Milica Hribar, s katero je katoliško poročen, a sodnijsko ločen, živi v Ljubljani.

Na pomoč pogorelcem v Gradcu! Včeraj teden je bil velik požar v Gradcu na Belokranjskem. Grad je prizadet po ognju v glavnem visokem traktu, postranske nižje trakte so rešili. Pogoreli so gospodarji Jakše, Krašovec, Župec, Biličič, Doltar in deloma Marentič. V najhujšo bedo so pahnjene one družine, ki so rešile samo življenje. Usmiljena srca, ki znajo v sedanjih splošnih lastnih stiskah umevati še veliko hujše gorje nesrečnih pogorelcem, naj izvolijo svoje milodare bodisi v živežu, obleki ali denarju poslati župnemu uradu Podzemelj.

Lepi prijatelji Slovencev. Eno leto so bili Italijani v Kobaridu. V tem času so se morali vsi kobariški otroci v šoli učiti laščine. Utepali so jim laščino s tako silo, da so laščino v enem letu bolje znali kot slovenščino.

Cesar obišče Gradec dne 11. maja letos.

Državni zbor se sestane 30. aprila, ako med tem ne nastanejo važne politične premembe.

Nevarnosti majske deklaracije se Nemci kakor piše „Grazer Volksblatt“, dolgo časa niso zavedli. Opozorjeni so bili, kakor pravi list, šele po hrušču, s katerim so jo pričeli spremljati radikalni slovenski elementi.

S. H. S. tudi v glasbi? „Glasbena Matiča“ prireja Krekovo akademijo. Značilno pri tem je, da so na prvem mestu srbske pesmi, potem hrvatske in nazadnje slovenske. Nam je prva slovenska pesem. Zakaj Srbe vedno v ospredje in njim na ljubo zapostavljati celo Hrvate? Ali tako velevali S. H. S.?

Nakupovanje hiš v Gradcu po Slovencih. V občinski seji so pravili, da so v zadnjih treh mesecih nenemški kupci kupili v Gradcu nič manj kakor 34 posestev. Kupci so iz Slovenjega Gradca, Brežic, Celja, Ljubljane, Reke, Zagreba, Varaždina, Karlovca in Djakova. Te hiše so veljale skupaj okolo triinpol milijone kron. Nemci se boje, da pomeni to nakupovanje nekaj predsune Jugoslavije proti severu. Občina da naj bi temu dejstvu posvečala največjo pažnjo in kolikor mogoče preprečila vsako nakupovanje od strani Slovencev.

„Narodni Dom“ v Ljubljani kupujeta g. Degenghi iz Ljubljane in g. Kokalj iz Kranja, ki je kupil od g. Počkaja koncesijo kinematografa „Ideal“. Ponujata 800.000 K. Mestna hranilnica ljubljanska se je baje naveličala vedno doplačevati za „Narodni Dom“. Ali novi ljubljanski milijonarji ne morejo rešiti „Narodni Dom“ slovenski kulturi?

Nepoznan utopljenec v Krki. Dne 11. t. m. so potegnili iz Krke pri gradu Otočci okrog 40 let starega utopljenca. Ne da bi bili dognali, kdo je utopljeni, so ga 14. t. m. pokopali na pokopališču v Št. Petru pri Novem mestu.

Zaplemba premoženja. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplemba premoženja dr. Srečkota Rupnika, rojenega leta 1882. v Šmarju pri Jelšah na Štajerskem, odvetniškega kandidata in črnovojniškega infanterista 87. pešpolka, ker je osumljen zločina pobega k sovražniku.

Železnica iz Ljubljane v Split preko Belokrajine bo otvorena v najkrajšem času. Dela so v toliko gotova, da se železnico lahko otvori že po preteku enega meseca.

V članku „Dani se! Kvišku srca!“ je ostalo nepopravljenih nekaj tiskovnih napak. Tako se v prvem oddelku na prvi strani v tretji vrsti od spodaj namestu besede samo-

ljubnosti mora čitati lahkomisljenosti v drugem predelu v enajsti vrsti od spodaj namesto obrnila: povrnila, v tretjem predalu v prvi vrsti od spodaj, namestu „da“ — „ako“, v tretjem predalu v petnajsti vrsti od zgoraj namesto uprav — uzorov, v prvem predalu na tretji strani v deseti vrsti od zgoraj namesto obsegel — zasegel in v istem predalu v petindvajseti vrsti namesto večna — srečna in v istem predalu v trinajsti vrsti od spodaj namesto kron se ima glasiti krvi.

Gospodarske vesti.

Nove cene kmetijskim pridelkom za leto 1918 utegnejo biti kmalu razglašena. Predlagane so sledeče cene za 100 kg: Pšenica 55 K, rž 55, ječmen 50, oves 50, proso 50, turšica 50, ajda 100, krompir 20, krmska pesa 6, grah 100, leča 140, fižol 100, bob 80, krmski grah 60, mak 300, peške od solnčnic 100. Vzete so, kakor se vidi, okrogle številke. Najbrž bo vlada sprejela te številke, in jih ne bo bistveno izpremenilo.

Stanje setev. Splošno uradno poročilo pravi, da ne stoji setev slabo, le dežja jako manjka. V Avstriji in na Ogrskem je le po malem deževalo, kar ni dalo dovolj vlage. Jako dobro kaže v Rumuniji, pa tudi tam že več dežja. V ponedeljek ponoči se je vreme obrnilo. Dežuje po vsej Ogrski in pri nas, ponekod jako izdatno. Par dni takih padavin, in polja bodo za nekaj časa dovolj namočena.

Veliko elektrarno namerava hrvatska vlada zgraditi ob rekah Gacka in Lika. Dobilo bi se 100.000 konjskih moči. Stala bi naprava 60 milijonov kron; del te svote bi dala dežela, del bi se najel s posojilom. S to napravo bi se silno dvignilo Hrvatsko Primorje in bi nova železnica skozi Liko v Dalmacijo pridobila na vrednosti.

Važni posveti v poljedelskem ministru. Prošli teden so bili sklicani od poljedelskega ministra zastopniki deželnih odborov in kmetijskih družb k važnim posvetom. Gre se za način, kako ob demobilizaciji porazdeliti ogromno blago, ki ga ima armada, med kmečko prebivalstvo. Vsi so se izrekli za to, da naj vlada izključno vsako prekupčijo in licitacijo in da naj imajo izvršitev v rokah edino le kmetijske korporacije. Dalje je bil razgovor o umetnih gnojilih. Tudi tu so se vsi kmetijski zastopniki izrekli proti trgovini in zahtevali, da mora ob vojnem času iti vsa dobava umetnih gnojil med ljudstvo edino le potom kmetijskih korporacij pod strogo kontrolo, da se majhne množine, ki so na razpolago, tudi prav porabijo. Več se je pa izreklo zoper ustanovitev nove centrale. Tudi nova kupčijska družba „Gruda“, ki se je z vladno pomočjo ustanovila v te namene, ni našla splošnega priznanja. Kmetijski zastopniki so jasno povedali, da hočejo čimpreje narediti konec sedanjim centralam.

Maksimalne cene za žito kakor veljajo v raznih državah je objavil „Internacionalni kmetijski institut“ v Rimu. Naslednje številke veljajo za 100 kg pšenice računano v frankih. Najvišja cena za 100 kg pšenice znaša tedaj v Nemčiji 37 fr., v Avstriji 40 fr., na Ogrskem 52 fr., v Franciji 60 fr., na Angleškem 40-55 fr., v Italiji 48-50-57-50 fr., na Danskem 26-60 fr., na Španskem 36 fr., v Luksenburgu 62-50 fr., na Nizozemskem 59-60 fr., v Združenih državah severoameriških 41-89-43-79 fr.

Nove določbe glede prometa z živino. C. kr. deželna vlada Kranjska odpravila je z ukazom z dne 26./3. 1918, št. 8145 pravico županstvom izdajati potrdila za nakup plemenske živine. Župani torej nimajo odslej več pravice izdajati potrdila, s kate-

rim je smel rejec za lastno porabo plemensko in delavno živino nakupiti kjerkoli. Ves promet tudi s plemensko živino in se ima vršiti le po zaupnikih „Kranjskega deželnega mesta za vnovčevanje živine v Ljubljani“. Ako kak rejec rabi plemensko živino se obrne lahko na zaupnika „Kranj. dež. mesta za vnovč. živ.“, ki mu jo potem preskrbi. — Po ukazu c. kr. deželne vlade z dne 26./3. 1918, št. 6070 imajo zaupniki „Kranj. dež. mesta za vnovč. živ.“ pravico tudi prisilno odvzeti rejcem plemensko živino, ki jo imajo razmeroma dosti in jo oddati drugim rejcem, ki oddajajo klavno živino ter plemenske nimajo. Take odvzeme in oddaje smejo zaupniki „Kranj. dež. mesta za vnovč. živ.“ izvršiti tudi potom prisilne rekvizicije, ako ne gre z lepo. Prisilno rekvizicijo dovoli c. kr. okr. glavarstvo na predlog zaupnika. Prisilno rekviriramo plemenska žival se ima pripelati k dobavi ter se pri dobavi odda drugemu rejcu, ki odda klavno žival za dobavo. Ceno določi pri prisilni rekviziciji pri dobavah zaupnik in sicer od 1—25% višje, kot je nova cena za živino in to po kvaliteti in urednosti. Ako se zdi onemu, ki se mu plemenska žival siloma vzame, da se mu godi krivica, ima pravico zglasiti se pri c. kr. uradnem živinozdravniku pri dobavi, ki mu more rekvirirano žival oprostiti in sicer po zaslišbi zaupnika „Kranj. dež. mesta za vnovč. živ.“ ozir. pristojnega župana ali drugih verodostojnih oseb. — Ako kak zaupnik „Kranj. dež. mesta za vnovč. živ.“ določi kako klavno žival za oddajo vojaško ali civilno, ima dotični rejec pod kaznijo do 5000 K prignati klavno žival k določenim dobavi. Prigon na navaden poziv zaupnika se smatra kot prostovoljna oddaja ter gre rejcu nova cena, to je 1 K višje od cene, ki je veljala do 20. marca 1918. Ako na navaden poziv zaupnika, rejec ne prižene klavne živali k dobavi, predlaga zaupnik takoj prisilno rekvizicijo pri c. kr. okr. glavarstvu, ki se nato izvrši z žendarmerijo ali pa z vojaško asistenco. Prisilno rekvirirana klavna živina se spravi k naknadni posebni dobavi ter prejme rejec staro ceno, torej 1 K manj pri kilogramu, kot bi dobil, ako žival prostovoljno odda. Povrh pa ima nositi tudi še stroške vse rekvizicije, ki se mu odtegnejo pri kupnini. Ako kdo misli, da bi se mu zgodila z odvzemom klavne živine krivica, more se že pri prvi oddaji, ki se vrši le na navaden poziv zaupnika, zglasiti pri prevzemni komisiji pri dobavi, da mu prevzemna komisija žival oprosti. Ravno tako pa se lahko zgodi pri prevzemni komisiji tudi, ako je žival prisilno rekvirirana, da mu prevzemna komisija žival oprosti. — C. kr. okr. glavarstva so začela tohotapstvo živine iz Kranjske veliko strožje kaznovati kot doslej ter bo zadela vsakega tohotapca, kakor tudi rejca, ki proda živino čez mejo mnogo srožja kazen kot doslej.

Kazen zoper navijanje cen. Pravosodno ministerstvo opozarja sodišča, da sme politično deželno ali policijsko oblastvo postaviti radi navijanja cen obsojene ljudi pod policijsko nadzorstvo ali jim odkazati posebne bivališča. Zato se naj vse odredbe radi navijanja cen od strani sodišč naznajo dotičnim oblastvom.

Cehi kupujejo posestva na Zgornjem Avstrijskem.

Oprostitev planšarjev. Kakor doslej, se bodo dovoljevali planšarjem tudi letos dopusti, oziroma oprostitev in sicer od 1. maja do 15. oktobra. Oprostitev se bodo dovoljevale le nujno potrebnim planšarjem letnikov 1868 do 1893. Prošnje za oprostitev je takoj vložiti pri okrajnem glavarstvu. Zaradi hitrejšega poslovanja priporočamo, da izpolnijo županstva za vsakega posameznika uradno „oprostitveno razvidnico“,

katera naj se s prošnjo vred čimpreje vložijo pri okrajnem glavarstvu.

Sladkorna pesa se je morala letos sejati, ker ni bilo dobiti na noben način krmske pese. Izšla je pa naredba, po kateri je prepovedano, sladkorno peso pokrmiti. Pri nas se pa sladkorna pesa ne more porabiti za sladkor, ker nimamo sladkornih tovarn. Če se ta naredba vzdržuje na Kranjskem, potem res ne vemo, kako s pridom porabiti sladkorno peso. Naši kmetovalci bi bili rajši sejali krmsko peso in so povsod zanjo prosili, pa je ni bilo dobiti vkljub vsemu prizadevanju. Nujno je torej, da se dovoli prosto krmljenje s sladkorno peso.

Poučni tečaj o prehodnem gospodarstvu za gospodinjke učiteljice in druge. Od 3. do inkluzivno 8. junija t. l. se bodo vršila na Dunaju razna predavanja s praktičnimi demonstracijami, ki imajo namen poslušalke poučiti v raznih vprašanjih z ozirom na po vojni povzročene razmere in o glavnih nalogah prehodnega gospodarstva. Predavalo se bo n. pr. o prehrani med vojno in po vojni, o povzdigi kmetijske produkcije, o kmetijskem gospodarstvu, o kemiji v gospodarstvu, o sadjarstvu, o socialnih nalogah žene (referent nekdanji ljubljanski učiteljski profesor dr. Rudolf Peerz), o gospodarstvu in narodnem gospodarstvu, o negovanju dojenčkov, higijeni itd. Pri predavanjih je prostora za 200 poslušalk. Vstopnica za vsa predavanja stane 10 K. S podporo kmetijskega ministrstva pa se bo dovolilo 100 udeleženkam brezplačno vstopnico, povrnilo se jim bo vozne stroške III. razreda ter se jim bo tudi izplačalo 50 K podpore k prehranjevalnim stroškom. Prijava je s priporočilom kmetijske družbe oziroma deželnega odbora vpsolati do 30. aprila t. l. na „Vorbereitendes Komitee des Lehrkurses für Übergangswirtschaft“ na Dunaju IV., Mayerhofgasse 5. Interesentkam so v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani na razpolago natančnejši podatki o prireditvi in o izbiri predavanj.

Žrebčarna na Selu pri Ljubljani je sporočila c. kr. kmetijski družbi, da je v žrebčarno na Selu dodeljenih 6 žrebcev, ki ki ostanejo tamkaj do 1. julija. To priobčujemo v vednost interesiranim konjerejem.

Pogodbe za pridelavo krompirja bodo smele sklepati letos občine, ki imajo čez 20.000 prebivalcev in konsumentske zveze, ki štejejo čez 20.000 članov, ali industrijska podjetja z več kot 5000 delavci.

Rusija in njene bivše zaveznice. Angleški zaklad razglašja, da od aprila dalje ne izplačuje več ruskih obrestnih listov. Nemška vlada je pa prepovedala uvoz ruskih bankovcev.

Predilnica in tkalnica bombaža v Dugi Resi na Hrvaškem je prišla v last ogrske komercialne banke. Zopet mora gospodarska postojanka na Hrvaškem vsled brezbriznosti domačega kapitala. Ta predilnica je ena največjih v monarhiji. Ravnateljstvo se premesti v Budimpešto, in ker bo sedež društva potem na Ogrskem, bo tudi davek podjetja plačan na Ogrskem in pride Hrvaška še ob davščino, ki jo je doslej imela od tovarne.

Koliko se na Kranjskem poseje žita? Približna kalkulacija pokaže, da se dene na Kranjskem vsako leto v zemljo 670 vagonov pšenice, 285 vagonov rži, 260 vagonov ječmena in 270 vagonov ovs. Krompirja se posadi približno 4800 vagonov. Kmetu so pobrali skoraj vse, tudi seme. Vprašamo se kje se bodo dobile te velikanske množine semen, da bo prihodnjo jesen kaj pridelka. Zlasti bo primanjkovalo krompirja in ovs, ki ga menda ne bo mogel sejati nihče, kajti vojaščina je vse pobrala. Prihodnjo jesen ne bo kaj pobirati in grozijo časi lakote ne samo nepridelovalcu, ampak tudi kmetu.

Kaj je bilo novega pretekli teden?

Vlada je dovolila v pomoč Primorju vsled draginje sedem milijonov kron kredita. — Sestič odlikovan, to pot s srebrno hrabrostno svetinjo, je bil g. Maks Jemc iz Ljubljane. — Za poštnege ravnatelja v Ljubljani je imenovan višji poštni upravitelj g. Josip Flerè v Ljubljani. — Poročil se je ljubljanski trgovec Anton Mencinger z gđ. Mici Minkušev. — V vodo je padel in utonil v Tržiču triletni sinček delavca Frana Kralja. — V zagrebških tiskarnah izvršujejo stavci pasivno rezistenco. — Mornariški kurat Pavel Zavdral je odlikovan z vitežkim križem Franc Jožefovega reda in meči. — Poštni komisar Alojzij Gregorič v Sarajevem je imenovan za višjega poštnega komisarja. — V Ljubljano se je 15. aprila pripeljal iz Brucka ob Litvi dolg vlak z begunci. Bili so Birci, Bovčani, Tolminci, ki so se vračali domov. Iz Podgore je v taborišču Bruck ostalo še 270 oseb. — Lekarnar Gabrijel Piccolo se je dobil naslov cesarskega svetnika. — Za deželno sodne svetnike so imenovani predstojniki okrajnih sodišč, okrajni sodniki in sodni predstojniki: dr. Valentin Flerin v Žužemberku, Jurij Kozina v Vipavi, Jakob Antloga v Krškem, dr. Ivan Modic na Brdu, Oskar Dev v Kranju, Valentin Levičnik v Ljubljani, Anton Nagode v Ljubljani. Za okrajne sodnike so imenovani sodniki: dr. Rupert Celestina v Črnomlju, Anton Kajfež v Ljubljani, dr. Srečko Rakovec v Slov. Bistrici, Fran Tiller v Gorenjemgradu, Ivan Romold v Mokronogu, Anton Lajovic v Kranju, Jakob Luznar v Kostanjevici, dr. Fran Kotnik v Litiji, Josip Toplak v St. Lenartu, dr. Josip Požar v Kozjem. — Za deželno sodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik in sodni predstojnik v Mokronogu Josip Tekavčič. — Finančni komisarji Hubert Rischany, Makso Laschan vitez Moorland in dr. Rudolf Marn so imenovani za finančne tajnike v območju finančnega ravnateljstva v Ljubljani. — Dr. Albert Botteri, primarij deželne bolnice, se mudi v Dalmaciji, da okreva po prestanem težkem legarju. — Marija Divjak je nameščena za suplentinjo na ljudski šoli v Dev. Mariji v Polju. — Alojzija Komljanec je imenovana za prov. učiteljico v Škocjanu. — Za župana v Suhorju je izvoljen občinski starejšina Josip Jelenič. — V Metliki je izvoljen za župana Josip Fleischmann. — Goriški deželni odbor je zopet pričel uradovati v Gorici. — V goriški rezervni bolnici se zdravi 20 dečkov in deklic, poškodovanih vsled eksplozije ročnih granat in raket. — Z okna je padel v Ljubljani 15 let stari St. Bajželj in se ubil. — Vrnil se je iz ruskega ujetništva Ludvik Bartol, gostilničar in mesar iz Podpreske pri Loškem potoku. — Vojak Valentin Fiegel, pristojen v Št. Maver na Goriškem, je dne 8. t. m. pri gostilni v Gozdu pri Colu na Vipavskem zabodel z bajonetom posestnika, 53 let starega Jožefa Vidmar iz Kolka št. 32. Bil je takoj mrtev. — Poročil se je Mr. Ph. Mih. Rafael Kljanšek, z vojaške lekarne, z gđ. Ivanko Tratnikovo. — Umrli so: V Tistu obč. zdravnik v Bazovici dr. Izidor Reja, v Gradcu vojaški poveljnik fml. Ig. Schmidt pl. Fussina, ki je bil pred vojno poveljnik 44. domobranske brigade v Ljubljani; v Gradcu vpokojeni postajenačelnik južne železnice Aleksander Okorn, star 77 let, v Dol. Logatcu gđ. Josipina Arko, v Dolenji vasi pri Ribnici čevljar Janez Bojec, v Ljubljani; posestnikova soproga Ivana Škof, stara 75 let, Josipina Lukač, stara 83 let, ga. Ivana Sadnikar roj. Wohlmuth, stara 92 let, Tomo Mlekuz, zasebnik, Biaz Spacapan, posestnik iz Renč pri Gorici, Frančiška Cerar, soproga klučavničarja Alojzija Cerarja v Zg. Domžalah, Frančiška Geršič, bolniška strežnica.

Za cesarja in domovino!

Občine in zahvalni dar dežele Kranjske za rešitev cesarja. Odbor za „Vojaški dom“ v Ljubljani nam piše: Po naših vrlih občinah je živahno gibanje, da se med imeni stvoriteljev zahvalnega daru dežele Kranjske častno zablische imena vseh naših občin. Odboru v Ljubljano so doslej poslale darove naslednje občine: **Iz občine Dobrnjč** (Nabiralec župan Slak). Občina Dobrnjč 300 K — Jernej Slak, župan 5 K — Janez Smolič, Verbovec št. 13 1 K — Anton Špelič, okrajni sluga 4 K. — Skupaj 310 K. — **Iz občine Lože** (Nabiralec v Mančah št. 25): Županstvo občina Lože 50 K — Jamšek Jožefa Lože št. 7 1 K — Nussdorfer Ignacij Lože št. 57 1 K — Turk Jožefa Lože št. 61 1 K — Furlan Jožef Lože št. 4 20 h — Vidrih Antonija Lože št. 17 1 K — Gul Marija Lože št. 44 2 K — Švagelj Franc Lože št. 49 2 K — Jamšek Marija Lože št. 21 1 K — Nabergoj Julijana Lože št. 33 1 K — Mahorčič Jožefa Lože št. 41 1 K — Furlan Terezija Lože št. 51 1 K — Jamšek Jožef Lože št. 32 1 K — Vidrih Roza Lože št. 47 1 K — Natlačen Ivan Manče št. 22 1 K — Nabergoj Ivan Manče št. 25 1 K — Škerjanc Ivan Manče št. 17 1 K — Skupaj 67 K 20 h. — **Iz občine Gorenje Polje** (Nabiralka Alojzija Zupančič Gor. Polje 10): Jožef Peljak Dolno polje 1 K — Rozalija Meznarič Dolno polje 1 K — Anton Jarc Dolno polje 1 K — Marija Jarc 60 h — Ana Gorše 1 K — Albina Gorše 20 h — Marija Gorše 40 h — Mici Šenica 1 K — Amalija Gribanc 1 K — Ter. Bradač 50 h vsi iz Dolno polje — Lavrič M. Gorenje polje 1 K — Lavrič M. G. polje 1 K — Marija Tnevec Gorenje polje 1 K — Frančiška Markovič Gorenje polje 40 h — Ana Lavrič Gorenje polje 60 h — Marija Aš Gorenje polje 1 K — Marija Zupančič Gorenje polje 40 h — Anton Zupančič Gorenje polje 1 K — Franc Tisovec Gorenje polje 40 h — Marija Tisovec Gorenje polje 1 K — Jožefa Erbežnik Gorenje polje 1 K — Ana Erbežnik 1 K — Franc Špelko Gorenje polje 40 h — Marija Picl Gorenje polje 20 h — Anton Klinc, župan, Gorenje polje 8 5 K — Skupaj 23 K 10 h. — V isti občini nabiralka Ana Volk Soteska 11: Al. Volc, župnik 4 K — Vid Makovec 1 K 40 h — Marija Žhuber 3 K — Roza Bešfor 2 K — Ana Strah 2 K — Urška Lavrič 1 K — Ema Drobnitsch 3 K — Novak Karlina 1 K — Jožef Novak 1 K — Korče Fran 3 K — Strah Viljem 10 h — Jakob Konalja 60 h — Marija Repar 1 K — Ana Repar 40 h — Matija Krakar 1 K — Urša Štriclej 2 K — G. Žen 1 K — Vladka Žen 40 h — Danica Žen 40 h — Franc Vovk 1 K — Marija Tisovec 1 K — Terezija Bradač 20 h — Ana Tifolt 60 h — Alojzija Gričar 20 h — Ana Šercelj 40 h — Marija Bukovec 60 h — Jože Červan 1 K — Katarina Kmet 1 K — Jože Červan 40 h — Zofi Repar 40 h — Marija Koprivec 30 h — Marija Polir 20 h — Karolina Dular 2 K — Anton Perko 2 K, Fr. Perko 2 K, Marija Glinšek 1 K. — Skupaj 42 K 60 h. — **Iz mestne občine Višnja gora**: Mestna občina Višnja gora 10 K — Artnik 1 K — Ivan Supan 3 K — B. Dermelj 3 K — Gasperin 4 — Gilli 5 K — Skupaj 26 K. — **Iz občine Hrenovice**: Filip Kavčič Razdrto 10 K — Franc Škrjanec Hruševje 10 K — Alojz Blažek 10 K — Martin Brne Hruševje 10 K — Marija Škrjanec Hruševje 5 K — Lovro Bizjak 10 K — Janez Premrov 10 K — Alojz Knafelc Hruševje 30 K — Anton Debevc Hruševje 15 K — Janez Šabec Hruševje 10 K — Jazve Kianta Landol 10 K — Karl Premrov Vel. Ubelsko 10 K — Janez Marinšek Brezje 4 K — Franc Milavc Studenec 10 K — Andrej Marinšek Šmihelj

10 K — Anton Ferkat Rakulik 10 K — Franc Debevc Hrenovice 10 K — Ivan Vuga Hrenovice 2 K — Franc Čebokelj Šmihelj 10 K — Francišek Vida Slavinja 4 K. — Skupno 200 K. — **Od tržnega občinskega urada v Tržiču**: Amalija Ervinšek 3 K — Albert Roos 3 K — Josip Golob 2 K — Ivan Engelsberger 3 K — Th. Weber 1 K — Perne 1 K — Dora Zurl 2 K — I. Kavčič 2 K — M. Theuerschuch 1 K — Josef Deu 2 K — A. Jelenc 2 K — N. Ahačič 2 K — Katarina Mali 2 K — R. Mally 2 K — Amalija Perne 1 K — Lassnig 2 K — Jos. Pivorz 2 K — Ahačič 1 K — Fani Lavš 2 K — Ivan Papor 4 K — Minka Kokalj 2 K — Ivana Lassnig 2 K — Ana Golmayer 2 K — Franc Pretnar 1 K — Stanislav Pollak 3 K — I. Vidmar 2 K — Jos. Klofutar 2 K — P. Gregorc 2 K — Mici Brejc 10 K — Baumwoll Spinnerei u. Weberei Neumaktl. 10 K — Ilänsermann 2 K — Pt. M. Lavička 2 K — Ana Karolina 2 K — Renam 2 K — Ing. Karol Polak 5 K — poslaže na Dunaj da še 5 K — Jos. Bolher 1 K — Fina Mally 2 K — Anton Jeglič 1 K — Pirc Karl 2 K — Karl Rude 2 K — Maline 5 K — Karl Dobin 2 K — Globotschnig 2 K — Fani Tatl 2 K — Peter Kozmanc 20 K — M. Rotar 1 K — Marija Polc 1 K — Štefan Srečnik 2 K — Fran Zavornik 2 K — Franc Ahčin 5 K — Ana Dornig 1 K — Skupaj 137 K. — **Iz občine Vremski Britof** (Nabiralka Viktorija Kovačič): Viktorija Kovačič Vremski Britof 1 K — Maksi Dekleva 1 K — Albina Dekleva 2 K — Turk Frančiška 1 K — Ana Turk — K 21 h — Cecilija Bevk 2 K — Marija Obreza 1 K — Maks Dekleva 1 K — Sila Ivana — K 20 h — Zabred Gašper — K 20 h — Škrl Katarina — K 60 h — Visočnik Hani — K 30 h — Marija Prinavec 1 K — Zabred Helena 1 K — Alojzija Zabred — K 20 h — Čevna Jožefa — K 20 h — Ana Franetič — K 60 — Janko Jekleva 4 K — Leopold Dekleva 4 K — Orel Anton — K 20 h — Franc Požel — K 20 h — Kovačič Franc — K 20 h — Pavla Kovačič — K 20 h — Miroslav Roič 10 K — N. N. 10 K — Mergon Frančiška 2 K — Prek Franc — K 20 h — Jakob Prelc Dolenje Vreme 1 K — Votovec Fani 1 K — Andrej Dekleva 2 K — Stanič Marija 4 K — Tominc Jožefa — K 70 h — Frančiška Ambrožič — K 20 h — Jakob Novak 5 K — Prunk Antonija 4 K — Prelc Jožefa 2 K — Ivana Sila 3 K — Prunk Zofija — K 20 h — Uršula Tuk — K 20 h — Ivana Tuk — K 40 h — Vatovec Ivana — K 50 h — Jankovič F. — K 40 h — Fani Vlceljo 1 K 44 h — Skupaj 70 K. — **Iz občine Mlaka** (Nabiralka svet. Janez Rebolj in odb. Jernej Hacin). Jožef Hačun 2 K. — Juhant Micka 2 K. — Jakob Kun Gora 2 K. Marija Lah 2 K. — Mana Križman — K 12 h. — Jožef Koželj 1 K. — Mana Koželj 1 K. — Andrej, Jožef, Mici Ravnikar 4 K. — Mana Kočar 3 K. — Janez Križman 1 K. — Franc Stele 2 K. — Franc Grafnar 1 K. — Janez Juhant 1 K. — Anka Ravnikar 1 K. — Franc Ravnikar 2 K. — Frančiška Ravnikar 2 K. — Marija Gašperlin 2 K. — Marija Stupar 3 K. — Jernej Hacin 3 K. — Janez Rebol 3 K. — Kepic Johana 1 K. — Skupno 39 K 12 h. — **Iz iste občine** (nabiralec župan Fr. Juhant in odbornik Jožef Bremšak): Bremšak Jožef 2 K. — Gašperlin Polona 2 K. — Seršen Marija 2 K. — Bremšak Frančiška 2 K. — Stebe Marija 1 K 50 h. — Letnar Meta 1 K. — Marija Hafner 1 K. — Bremšak Marija 1 K. — Juhant Anton 1 K. — Juhant Ivan 2 K. — Ipave Ivan 1 K. — Perna Neža 1 K. — Koželj Frančiška 1 K. — Koželj Andrej, Koželj Marija 1 K 40 h. — Juhant Alojzija 2 K. — Bremšak Miha 2 K.

— Kern Lucija 2 K. — Kos M. 1 K. — Juhant Frančiška 1 K. — Luhank Franc 1 K. — Maren Jurij 2 K. — Maren Lucija 3 K. — Cibac R. Frančiška 2 K. — Remc Marija 2 K. — Pibernik Fran. 3 K. — Jereb Fran 2 K. — Ivan Dresar 4 K. — Skupno 46 K 90 h. — Iz iste občine (nabiralca obč. svetovalec Janez Stele in obč. odbornik Janez Stele): Janez Stele 5 K. — Marija Plevel 1 K. — Alojzija Hudobivnik 4 K. — Mana Fajon 3 K. — Franc Juhant 1 K. — Miha Stele 2 K. — Matevž Štebe 2 K. — Janez Štebe 6 K. — Franc Remc 1 K. — Jožef Sevc 1 K. — Mana Štebe 2 K. — Mana Sevc 1 K. — Marija Grošelj 1 K. — Jože Goste 2 K. — Marija Juhant 2 K. — Marija Bremšak 1 K. — Jožef Peterlin 6 K. — Franc Kunstelj 2 K. — Elizabeta Koželj 1 K. — Marija Bremšak 1 K. — Katarina Križaj 3 K. — Marija Hafnar 2 K. — Jožef Juhant 1 K. — Franc Perc 4 K. — Matej Perc 1 K. — Andrej Pernat 1 K. — Mana Svetlin 3 K. — Katarina Mušič 1 K. — Franc Juhant 3 K. — Skupno 64 K. — Iz občine Rafolče: Janez Cerar 1 K. — Marija Capud r 1 K. — Marija Fekovec 1 K. — Franc Jeretina 1 K. — Gregor Breznik 1 K. — Tomaž Igljič 1 K. — Lovren Igljič 1 K. — Marija Jeretina 1 K. — Primož Bitenc 2 K. — Ivana Šter 1 K. — Marija Borle 1 K. — Marija Breznik 1 K. — Valentin Sarša 1 K. — Frančika Breznik 2 K. — Jožefa Breznik 1 K. — Marija Petrič 2 K. — Marija Petek 1 K. — Ivana Mav 2 K. — Ivana Sameja 1 K. — Valentin Jeretina 2 K. — Martin Sušnik 2 K. — Domjan Grintal 2 K. — Frnc Jeretina 3 K. — Valentin Brodar 2 K. — Angela Bitenc 2 K. — Ivana Rihtar 2 K. — Frančiška Breznik 2 K. — Frančiška Kotnik 1 K. — Franc Garčar 5 K. — Boštjan Kralj 3 K. — Andrej Bernot 1 K. — Jakob Košir 1 K. — Frančiška Gerčar 3 K. — Luka Bernot 1 K. — Marija Podbevšek 1 K. — Marija Serko 1 K. — Katarina Uražem 1 K. — Ivana Grošelj — K 40 h. — Marija Homar 2 K. — Franc Dolinšek 2 K. — Franc Capuder 2 K. — Marjeta Barle 2 K. — Matija Jeretina 2 K. — Skupaj 68 K 40 h. — Županstvo občine Smednik 30 K. — Žubanstvo Podraga P. Št. Vid pri Vipavi 324 K. — Ti izkazi krasno pričajo o domoljubnem čustvovanju našega naroda. Poleg županstva tudi odlično delujejo za plemeniti namen čč. župni uradi pa tudi darovi posameznikov se vsak dan množe. Delajmo krepko vsi na tem, da bomo na naš skupni zahvalni dar lahko ponosni in da bo ljubljeni vladar videl, kako pri srcu so nam njegovi vojaki, ki so sinovi naše domovine. Hitite z darovi! Darovi se pošiljajo na naslov: Odbor za Vojaške domove v Ljubljani.

Vojno stanje na Irskem.

Na Irskem je Angleška proglasili vojno stanje. Irci so organizirali odpor proti vojni dolžnosti.

Trnka odstavljen?

„Wiener Allgem. Zeitung“ trdi, da je bivši minister za javna dela baron pl. Trnka odstavljen kot tehniški inspektor, oziroma črnovojniški generalni ravnatelj pod vojaškim

nadzorstvom stoječih industrijskih zasebnih obratov. Ustavljena da mu je tudi plača. List trdi, da radi tega, ker je poslal brzojavko praškemu shodu.

Pred ofenzivo tudi na solunski bojni črti?

Pariški listi poročajo o zbiranju močnih armad osrednjih sil na solunskem bojišču. Francozi se boje, da osrednje velesile tudi ondi prično ofenzivo.

Kdor želi prejemati novi dnevnik

„Novice“

ki prične v kratkem izhajati v Ljubljani, naj nam to takoj javi po dopisnici. Prosimo tudi za naslove onih, katerim naj prvo številko pošljamo na **ogled.**

Naročnina za celo leto bo 40 K, za pol leta 20 K.

Ker ne razpolagamo z denarjem, bomo novi dnevnik pošiljali samo tistim, ki ga naroče.

Zadružna tiskarna v Ljubljani.

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

Najvarnejše in najugodnejše se naloži denar v pupilarnovarnih 4½% zastavnih listih in 4½% komunalnih zadolžnicah Kranjske deželne banke. Letne obresti čistih 4½% brez odbitka kakršnegakoli davka.

Daje hipotekarna in komunalna posojila. Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun pod najugodnejšimi pogoji.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica št. 1.

izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje

financira vojaške dobave in aprovizacijske kupčije. — Daje predujme na blago. — Eskompirtira menice, fakture in terjatve. — Pospešuje trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz. — Vloge na knjižice obrestuje po 4%. — Vloge na tekoči račun po dogovoru.